

Normy dotyczące wystąpień osób duchownych w mediach.

Metropolitalne Seminarium Duchowne w Lublinie

26 XI 2015

„Duchowni bowiem, z uwagi na przyjęte święcenia i związany z tym ich status w Kościele i społeczeństwie, w praktyce nigdy nie wypowiadają się w mediach wyłącznie jako osoby prywatne, czy to gdy zabierają głos w sprawach wiary, czy w innych kwestiach: zawsze są postrzegani jako ludzie Kościoła i zawsze winni być głosicielami Chrystusowej Ewangelii.”

ks. dr hab. Piotr Majer,
Instytutu Prawa Kanonicznego
UPJPII w Krakowie.

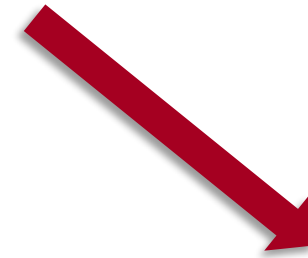
Dokumenty mówiące o zasadach wystąpień medialnych

→ *Kodeks Prawa Kanonicznego*

→ *Etyka w środkach społecznego przekazu.*

→ *Normy dotyczące występowania duchownych i osób zakonnych oraz przekazywania nauki chrześcijańskiej w audycjach radiowych i telewizyjnych.*

Kodeks Prawa Kanonicznego

Obowiązki ogólne

Normy dotyczące wypowiedzi do mediów

Kodeks Prawa Kanonicznego

Normy dotyczące wypowiedzi do mediów

Kan. 772 § 2

Gdy idzie o przekazywanie nauki chrześcijańskiej przez radio lub telewizję, należy zachować przepisy wydane przez Konferencję Episkopatu.

Kodeks Prawa Kanonicznego

Normy dotyczące wypowiedzi do mediów

Kan. 804 § 1

Władzy kościelnej podlega katolickie nauczanie i wychowanie religijne przekazywane w jakichkolwiek szkołach, albo przy pomocy różnych środków społecznego przekazu.

Jest rzeczą Konferencji Episkopatu wydać w tej sprawie ogólne normy, a do biskupa diecezjalnego należy kierowanie tą dziedziną i czuwanie nad nią.

Kodeks Prawa Kanonicznego

Normy dotyczące wypowiedzi do mediów

Kan. 831 § 1

W dziennikach, czasopismach lub periodykach, które wyraźnie atakują religię lub dobre obyczaje, wierni mogą coś zamieszczać jedynie dla słusznej i uzasadnionej przyczyny. Duchowni i członkowie instytutów zakonnych mogą to czynić jedynie za zgodą ordynariusza miejsca.

§ 2

Do Konferencji Episkopatu należy wydanie przepisów określających warunki, jakie winny być wypełnione, aby duchowni oraz członkowie instytutów zakonnych mogli brać udział w programach radiowych lub telewizyjnych dotyczących nauki katolickiej lub obyczajów.

Kodeks Prawa Kanonicznego

Normy dotyczące wypowiedzi do mediów

Kan. 822 - § 1

W wypełnianiu swojej funkcji, pasterze Kościoła, korzystając z prawa przysługującego Kościołowi, powinni posługiwać się środkami społecznego przekazu.

§ 2

Pasterze ci mają pouczać wiernych, że spoczywa na nich obowiązek podejmowania współpracy zmierzającej do tego, by użycie środków społecznego przekazu przepoić duchem ludzkim i chrześcijańskim.

§ 3

Wszyscy wierni, w szczególności zaś ci, którzy mają jakiś udział w organizowaniu lub użyciu środków społecznego przekazu, powinni się starać świadczyć pomoc pasterskiej działalności, tak żeby Kościół mógł także poprzez te środki skutecznie wypełniać swoją misję.

Kodeks Prawa Kanonicznego
Obowiązki ogólne

Kan. 273

Duchowni mają szczególny obowiązek
okazywania szacunku i posłuszeństwa
Papieżowi oraz każdy własnemu ordynariuszowi.

Kodeks Prawa Kanonicznego
Obowiązki ogólne

Kan. 285 § 2

Duchowni niech unikają tego, co chociaż nie jest nieprzyzwoite,
jednak obce stanowi duchownemu.

„Etyka w środkach społecznego przekazu.”

- Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu
 - Watykan, 4 czerwca 2000 r.
 - Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu
 - Jubileusz Dziennikarzy

„Etyka w środkach społecznego przekazu.”

Przedstawiciele Kościoła muszą być uczciwi i prostolinijni w kontaktach z dziennikarzami.

Nawet jeśli pytania zadawane przez tych ostatnich «są czasem kłopotliwe lub chybione, zwłaszcza wówczas gdy w żaden sposób nie wiążą się z orędziem, które chcemy przekazać», należy pamiętać, że «te właśnie nieoczekiwane pytania są często stawiane przez większość naszych współczesnych» (*Kultura jako zagadnienie duszpasterskie*, 34).

Aby Kościół mógł wiarygodnie przemawiać do dzisiejszych ludzi, jego rzecznicy muszą udzielać wiarygodnych, zgodnych z prawdą odpowiedzi na te pozornie niezręczne pytania.

„Normy dotyczące występowania duchownych i osób zakonnych oraz przekazywania nauki chrześcijańskiej w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

→ Konferencja Episkopatu Polski

→ 328 zebranie plenarne KEP (Licheń, 11-12 czerwca 2004 r.)

→ Zatwierdzony dekretem Stolicy Apostolskiej z 7 stycznia 2005 r.

→ Wydany w ostatecznym kształcie 9 marca 2005 r.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską

Artykuł 20

1. Kościół katolicki ma prawo swobodnego drukowania, wydawania i rozpowszechniania wszelkich publikacji związanych z jego posłannictwem.
2. Kościół katolicki ma prawo do posiadania i używania własnych środków społecznego przekazu, a także do emitowania programów w publicznej radiofonii i telewizji, na zasadach określonych w prawie polskim.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Pkt. 8

Duchowni i członkowie instytutów zakonnych wypowiadający się w mediach winni cechować się wiernością nauce Ewangelii, rzetelną wiedzą, roztropnością i odpowiedzialnością za wypowiedziane słowo, troską o umiłowanie prawdy i owocny przekaz ewangelicznego orędzia. Jeśli nie są w danej dziedzinie wystarczająco kompetentni, powinni zrezygnować z występowania w mediach, zwłaszcza w kwestiach trudnych i kontrowersyjnych.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Pkt. 9

Wypowiadając się w sprawach nauki katolickiej lub obyczajów, duchowni i zakonnicy winni pamiętać, że są powołani do głoszenia nauki Chrystusa, a nie własnych opinii. Dlatego zobowiązani są do wiernego przekazu katolickiej nauki, zgodnie z doktryną głoszoną przez Urząd Nauczycielski Kościoła.

Powinni również respektować zdanie Konferencji Episkopatu w kwestiach, które były przedmiotem jej oficjalnego stanowiska.

Stanowisko Konferencji Episkopatu prezentuje jej rzecznik.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Pkt. 11

Nikt nie ma prawa przemawiać w imieniu Kościoła
ani sugerować, że jest jego rzecznikiem,
jeżeli nie został do tego zgodnie z prawem upoważniony.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Pkt. 13

Do podjęcia przez duchownego lub osobę zakonną stałej współpracy z rozgłośnią radiową lub stacją telewizyjną wymagana jest zgoda własnego ordynariusza.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Pkt. 15

W programach telewizyjnych duchowni i osoby zakonne winni występować w stroju duchownym używanym w Polsce.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Pkt. 16

W trosce o odpowiednią współpracę z mediami biskup diecezji powinien wyznaczyć kompetentną osobę, która będzie służyła pomocą i radą w dziedzinie środków społecznego przekazu.

Biskup winien zatroszczyć się także o to, by wyznaczony przezeń kapłan sprawował duszpasterską opiekę nad pracownikami mediów.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Pkt. 17

Szczególną staranność należy wykazać podczas transmisji celebracji liturgicznych.

Transmisję należy odpowiednio przygotować technicznie, tak by nie zakłócała przebiegu celebracji. Osoba komentująca ją winna być starannie przygotowana do spełniania swej funkcji, zarówno pod względem umiejętności dziennikarskich, jak i wiedzy teologicznej.

Pkt. 18

Msze św. winny być transmitowane *«na żywo»*.

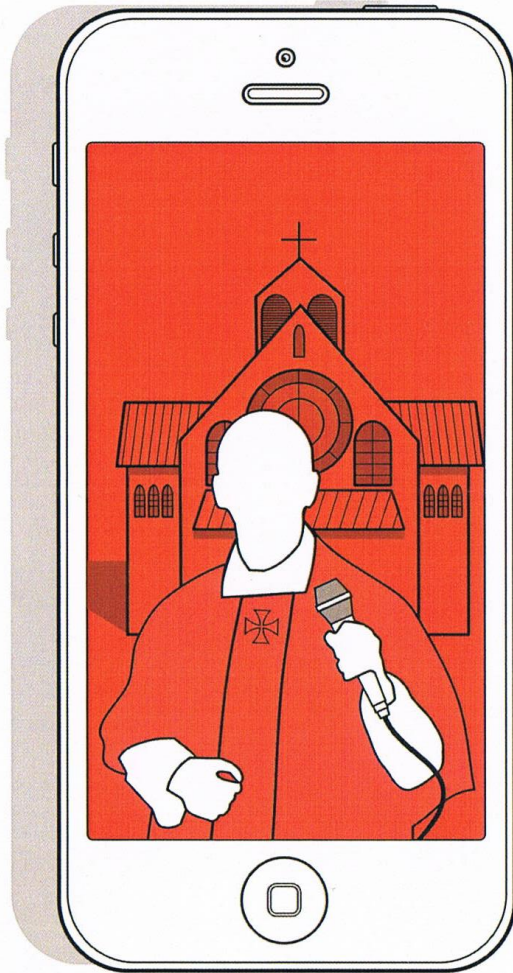
W wyjątkowym przypadku retransmisji powinno być to wyraźnie zaznaczone i przypominane.

„Normy dotyczące występowania duchownych (...) w audycjach radiowych i telewizyjnych.”

Pkt. 21

W wypadku poważnego naruszenia powyższych norm ordynariusz winien upomnieć duchownego lub członka instytutu zakonnego i zobowiązać go do naprawienia szkody, np. poprzez sprostowanie lub odwołanie błędnej czy krzywdzącej wypowiedzi.

W uzasadnionych i poszczególnych przypadkach ordynariusz może zabronić wypowiedzania się w mediach lub zastosować inne sankcje przewidziane przez prawo.

**public
speaking**
workshop
for deacons
WARSZAWA 2015

UNITED STATES CONFERENCE OF CATHOLIC BISHOPS
3211 FOURTH STREET, NE WASHINGTON, USA
WWW.USCCB.ORG

EUROPEJSKIE CENTRUM KOMUNIKACJI I KULTURY
UL. OLECKA 30, 04-984 WARSZAWA
WWW.ECCC.PL

Jak nie zginąć w labiryncie mediów społecznościowych?

(Marta Brzezińska-Waleszczyk, UKSW)

- W *social media* jesteś zawsze w koloratce
- Profil w *social media* – wirtualna wizytówka
- *Sweet focie?* Tak, ale w albumie do szuflady
- Jeśli jesteś, bądź aktywny i regularny
- Buduj zasięg, czyli rozpoznawalność (nie tylko własną)
- Czytaj, słuchaj, dialoguj
- Pamiętaj, że jesteś obserwowany
- Podpatruj innych

Bibliografia

- *Kodeks Prawa Kanonicznego* (1983 r.)
- *Etyka w środkach społecznego przekazu.*
Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu. Watykan, 4 czerwca 2000 r.
- *Normy Konferencji Episkopatu Polski dotyczące występowania duchownych i osób zakonnych oraz przekazywania nauki chrześcijańskiej w audycjach radiowych i telewizyjnych.*
Konferencja Episkopatu Polski. Warszawa, 9 marca 2005 r.
- *Prawo kanoniczne nt. wypowiedzi księży w mediach.*
w: Gość.pl, za: Katolicka Agencja Informacyjna
(źródło: <http://gosc.pl/doc/1674644.Prawo-kanoniczne-nt-wypowiedzi-ksiezy-w-mediach>
dostęp: 27.10.2015)
- *Public speaking workshop for deacons.*
United States Conference of Catholic Bishops,
Europejskie Centrum Komunikacji i Kultury,
Warszawa 2015

Normy dotyczące wystąpień osób duchownych w mediach.

Dziękuję za uwagę

al. Mateusz Wójcik

